

Szolnok.	Egy méter cserhasábfa . . .	2.40	—.—	frt.
	” ” bükkhasábfa . . .	1.20	—.—	”
	” m^3 lúcz vagy jegenye fenyő épületfa .	15.—	16.—	”
Bécs.	Egy méter bükkhasábfa . . .	4.75	5.—	”
	” m^3 lúcz fenyő fűrészáru	19.—	22.—	”
	” ” jegenye fenyő ”	15.—	21.—	”
	” ” tölgy ”	40.—	60.—	”

Különfelék.

(K—v—cs.) **Uj módszer a fa hajlítására.** Számos módot és eljárást ismerünk már, melynek segítségével a fát hajlítani szokás. Az általánosan divatozó eljárás abban áll, hogy a hajlítandó fát kazánokba rakják és huzamos időn át nagyobb nyomású vizgőz hatásának teszik ki; ez által a fa megpuhul, szivóssá lesz és tetszés szerinti formába hajlítható, amely formának alakját a kiszáradás után is állandóan megtartja.

Ujabban Ludwig Bernhard a hajlítás egy új módját alkalmazza. Ő ugyanis a hajlítandó deszkát, a falemezeket vagy rudat meleg, sima vashengerek között vonja át; a fa a hengerek közül kilépve a szükséges görbületű vas pályára jut, hol annak alakját felveszi.

Az eljárás nagyon hasonlít a vas hengerléséhez és az ily módon hajlitott fa a hengerlés folytán épen úgy, mint az a vasnál történik, összetömörül s némileg meg is nyulik. Egy 25 mm vastag deszka pl. a hengerlés folytán majdnem 6 mm-rel lesz vékonyabb.

Az ilyen száraz és meleg állapotban hajlított deszka vagy lécz az egyszer felvett alakot mindig megtartja, s a nedvesség legkisebb hatással sincs reá. (*Oest. F. Z.*)

(*K—v—cs.*) **Tüzálló zszindely.** Ujabb időben tartós és főleg tűzálló földnek előállítására következő módon előkészített fazszindelyt használnak. A zszindelyt először 19—20 órán át 5—10°-os vízűveg oldatba teszik; teljes kiszáradása után pedig 4—6 órán keresztül chlorcalcium, chlormagnesium és chlorammonium keverékéből álló 2—3°-os oldatba áztatják, és végre ismét kiszáritják.

Az így készült fazszindely teljesen lángbiztos és az dőjárás viszontagságaitól is kevésbé szenved. (*Oest. F. Z.*)

(*K—v—cs.*) **Az ákác szénsav áthasonító képessége.** B. Frank kísérleteket tett az ákáczezal, megtudandó, hogy a fanem a levegőből mennyi szénsavat képes felvenni. E czélra egészen szénsavmentes kvarczhomokban nevelt ákácz-csemetéket. A homokot olyan helyről való földdel keverte, hol azelőtt öreg ákáczfák állottak, és a tápanyagokat tartalmazó oldattal öntözte.

Az ilyen módon felnevelt ákácz-csemeték egészen jól tenyésztek, számos hajszálgyökeret eresztettek, — noha az áthasonításhoz szükséges szénsavat csakis a levegőből vehették fel. Innen magyarázható az, hogy az ákácz könnyű, szénsavban szegény homoktalajon is eléggé jól tenyészik.

Oest. F. Z.

(*Kall.*) **Pajdok pusztítása naphtalinnal.** A gödöllői m. kir erdőhivatal kerületéhez tartozó isaszeghi homokos erdőterületen ez év május hó második felében a cserebogár-pajdok oly nagy mennyiségben lépett fel, hogy az isaszeghi csemetekertben a felujítások foganatosítására, valamint a kopár területek befásítására nevelt fekete és erdei fenyő csemeték

teljes pusztulásától kellett tartani. Ezen kétségbeejtő helyzetben Krause Géza m. kir. főerdész arra a gondolatra jött, hogy a különféle rovarok pusztítására használatos naphtalint az említett csemetekertben próbára tegye. A következőképen járt el. A pajodok által megtámadott területet a többi még meg nem támadottól 25 cm széles és 25 cm mély függélyes oldalu árokkal különítette el: az épen maradt területen a csemetesorok 25 cm széles közein 1 m távolságokban ültető-furóval készített 20 cm mély lyukakba egy-egy evőkanálnyi jegeczes naphtalint öntött, azután a lyukakat porhanyó földdel betöltötte. A vetőágyaknak ily módon történt dezinficiálása következtében a pajodok tovább terjedése megszűnt, a használt naphtalin penetrans szaga még sokáig volt érezhető. 100 m² terület dezinficiálására elég volt 1 kgr. naphtalin, melynek ára Neruda budapesti droguistánál 1 frt. Ennyi naphtalinnal a leirt eljárás mellett mintegy 80,000 drb. fenyőcsemete menthető meg.

(M—D—S.) **A repkény borostyán termése mérges.** Nehány mérgezési esetről kiderült, hogy a gyermekek a borostyán bogyóitól lettek rosszul. Ennek folytán egy magyar vegyész Jandous (?) Lajost Prágában kértek fel a termések megvizsgálására. Plinius ezen rég ismert növényről beszélve azt mondja, hogy ennek élvezete megzavarja az ember eszét és Matthiolus ezen növény terméseit nagyra becsüli a menstruatiók könnyítésére. A bogyó 60 százaléka héj és 40 százaléka mag. A héjban van: egy sötétvörös színű anyag, melyammoniak által zöldre, sósav által vörösre változik; szőlőcukor, mézga, gyanta, mely sárgászöld alakatlan szemcséjű por és eleinte édes, később igen ingerlő izü; fehérnye, sejtenye, szervetlen anyagok; 78% viz. A magban van: zsirosolaj, fehérnye anyagok; különös ingerlő és undorító izü anyag, alkohol által kivonva sárgás port

képez, mely nehezen olvad vízben és oldatából kicsapható vaschlorid és eczetsavas ólom által; sejtenye, szervesetlen anyagok; 59% viz. A borostyán termésének mérgező hatását előidézi a husos részek gyantás anyaga és a mag tannin tartalma. (Journ. de la Soc. agric. du Brabant. 1886. p. 102.)

(*M—D—S.*) **A bálványfa kérgének hatásáról.** Sajátságos, hogy a Görögországba és a Keletre vitt kutyákat a galandféreg támadja meg. Az ilyen megtámadott kutyák lesóványodnak s tönkre mennek. Minthogy Görögországban meghonosodott bálványfa kérgét a galandféreg elleni szer gyanánt nagyon dicsérték, Landerer próbát tett vele vadász kutyájánál. A galand féreg darabokban távozott ugyan el, de teljesen csak a *Brayeza antementhica* (Kussó)-tól ment el.

(*Flora XXXIV. évf.*)

(*A—ó.*) **A japáni gesztenyefa** (*Castanea japonica*), melyre az „E. L.” mult évfolyamának 866. lapján Vadas Jenő ur egy kis közleménnyel már felhívta a figyelmet, a »W. landw. G.« szerint megszerezhető a Bern kantonbeli gazdasági egyesület gyümölcstenyésztési osztályánál, mely annak tenyésztésével s egyszersemind elárúsításával s terjesztésével foglalkozik. A csemeték darabja körülbelül 2 frank, tehát nem valami nagyon olcsó ugyan, mindamellett ez a gesztenye faj gyors növése, gazdag gyümölcs termelése és gyümölcsének nagysága és jó ize miatt, s mivel e jó tulajdonságai mellett még a legnagyobb hideget is kár nélkül kiállja: érdemes volna vele nálunk is kísérletet tenni s ha beválik, szélesebb körben elterjedését elősegíteni.

(*A—ó.*) **A vadállomány télen** sokat szenved ivóvíz hiányában. Olyan vizek készítése tehát, melyben a víz legalább egy ideig a befagyás ellen megóvható, ép annyira fontos kérdés a vadvédelem szempontjából, mint az etető helyek

felállítására. Grunert vadász a D. Jägerzeitungban ír le egy olyan módot, mely egyszerűsége mellett jónak is látszik, s melyet a nevezett állítólag sikerrel is használ.

Kiválasztva az alkalmas helyet, egy vagy másfél méter mély, ugyanolyan széles és úgy 3 méter széles gödröt ásunk, s fenekét jó vastag réteg tiszta lótrágyával fedjük be, vigyázva azonban arra, hogy a trágya ne darabosan kerüljön a gödörbe, hanem egészen összezsúromlódva. A lótrágya-réteget épen olyan vastagon tölgyfalevéllal vagy egyéb leveles lombbal takarjuk le s az egészet lehetőleg egyenletesen letiporjuk. Néhány nap múlva, mikor a trágya már magától is még jobban összeroskadt, ismét letiporjuk, azután a gödörbe épen beleillő vízhatlan ládát helyezünk föléje, s az oldalt maradó hézagokat lehullott fenyő-lombbal s e fölött erősen betömöködött földdel töltjük ki. A trágya szétbomlása közben az erélyes chemia működésből keletkező hő annyi melegséget ad a tartóba öntött víznek, hogy az Grunert szerint erős télen 3—4 hétig is eláll a nélkül, hogy befagyna.

A mi azonban a téli etetőket, illetve magát a téli vadetetését illeti, ez nem mindenütt és mindig jár a legjobb eredménnyel, különösen nem, ha a vadakat tulnyomóan vagy kizárólag száraz takarmánnyal tartjuk. Egy schwarzwaldi erdőbirtokos meg épen azt mondja, hogy száraz takarmánnyal etetés után vadjai nagyobb számban hullottak el, mint a mikor etetőket fel nem állított.

Abban lehet az oka ennek, hogy a száraz takarmány evése után a vadakban nagy szomjuság támad, melyet nem képesek azzal a vízmennyiséggel eloltani, a mit télen a hó nyalása útján vehetnek magukhoz, s ez a víz, meg az is, a mit az esetleg be nem fagyott forrásból ihatnak, nagyon hideg, szomjan és gyorsan élvezve tehát egészséges nem

lehet. Az a schwarzwaldi erdész a száraz takarmánynyal tartás helyett, vagy legalább a mellett, igen czélszerűnek tartja az erdőben gyakran ugy is csak gyomot képező lágyfanemek döntését, a mit egy két rosszul fejlődött fenyővel is megtoldani lehetne; a zsenge hajtásokon, a vékonyabb ágak husos kérgén a vadak egy ideig elrágódhatnak. A fadöntés ismételtetésével kisebb vadállományt igen jól lehetne átteleltetni.

(A—ó) **Knodalin név alatt** Schmidt, az erfurti híres virágkereskedő és kertész, uj rovarpusztító szert hozott forgalomba, melyet tulajdonképen Mühlberg, fahraui tanár talált fel. Folyadék ez, melyet használat előtt 30-, sőt 50-szer annyi vízzel kell hígítani, s hasznos tulajdonságát, mely átható, bűzös szagából ered, utóbb említett arányu hígításakor is kellő mértékben érvényesíti. Az a dologban a legérdekesebb, hogy — a mint Hallbauer cs. főerdész az „Allg. F. u. J. Zeitung“ legutóbbi füzetében leírta — ez a rovarok elleni használatra feltalált szer a vele befröcskölt növénytől, csemetéktől a vadakat is egészen távol tartja. Egy csemetekertben ugyanis, hol a kelő bükk zsenge leveleit már ugyancsak megtizedelte néhány rákapott őz, Hallbauer a bükkmakkal bevetett s összesen mintegy fél *ha* nagyságu területet harminczszorosan hígított knodalinnal fröcsköltette be; a próba, mely a fáradságon kívül csak 20 krba került, teljesen sikerült, a mennyiben a bükkös ágyások nemcsak a földi balhától s több hasonló apró káros rovartól szabadultak meg, de rajtuk az őzek sem legelésztek többé. — Egyébiránt Hallbauer, mint rovarpusztító szert is, dicséri a kondalint, melyet ő többféle rovar ellen hatásosnak tapasztalt, s elkezdte az akáczpajzstetüt is pusztítani vele, az e tekintetben elért eredményt azonban csak a jövőben fogja nyilvánosságra hozni.

Változások az erdészeti szolgálat körében:

Földmivelésügyi magyar ministerem előterjesztésére: Garlathy Kálmán főerdőrendezőt erdőigazgatóvá nevezem ki.

Kelt Bécsben, 1891. évi okt. 29-én.

Ferencz József, s. k.

Gr. Bethlen András, s. k.

Földmivelésügyi magyar ministerem előterjesztésére: Vadas Jenő főerdész és a vadászerdői erdőöri szakiskolai igazgatóját, a selmeczbányai erdőakadémiához rendes tanárrá — a rendszeresített illetményekkel — kinevezem.

Kelt Schönbrunban, 1891. évi november hó 2-án.

Ferencz József s. k.

Gr. Bethlen András s. k.

Földmivelésügyi magyar ministerem előterjesztésére Bencze Gergelyt, a selmeczbányai erdőakadémia rendkívüli tanárát ugyanazon akadémia rendes tanárává, a rendszeresített illetményekkel kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1891. évi november hó 13-án.

Ferencz József s. k.

Gr. Bethlen András s. k.

Az „Erdőhasználatban“ kézi könyve Szécsi Zsigmond értesítése szerint teljesen elfogyott, minél fogva ő a megrendeléseknek e könyv második kiadásának megjelenéséig leendő elhalasztását kéri.

Az „Erdészeti növénytan“ című, 200 arannyal jutalmazott pályamunka ára az egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.; nem tagok részére pedig 4 frt. Legcélszerűbben postautalvánnyal rendelhető meg az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál, mely a művet abban az esetben, ha a fentebbi összegen felül még 25 kr. beküldetik, (keresztelés alatt, ajánlva) bérmentve küldi meg.

Az „Erdő-Őr“ vagy „Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben” című munka hatodik kiadása f. évi október hó első napjaiban megjelent. Felkérletnek tehát azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az erdészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvétel útján leendő megküldése iránt az Országos erdészeti egyesület titkári hivatalát mielőbb értesíteni sziveskedjenek. Ára példányonként 3 frt.

Az **„Erdészeti zsebnaptár“** új évfolyama (1892. évi XI. évfolyam) megjelent. Megrendelhető az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál és pedig legezélszerűbben postautalvánnyal. Ára bérmentetlenül elküldve az egyesület tagjai részére 1 frt, nem tagok részére 1 frt 50 kr. Ha egy vagy két példány megrendelése esetében az előbbi árakon felül példányonként 15 krral több küldetik be, az elküldés bérmentve (keresztkötés alatt, ajánlva) eszközöltetik. Kettőnél több példány megrendelése esetében az elküldés zárt csomagokban történik s a szállítási díjat az átvétel alkalmával a megrendelő fizetheti ki.

Az **„Erdészeti rendeletek tára“** 1885., vagyis V.; 1886., vagyis VI.; 1887. évi, vagyis VII., 1888. évi, vagyis VIII., 1889. évi, vagyis IX., végül az 1890-ik, vagyis X. évfolyama az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére, az 1886., 1887. és 1888. évfolyamnak 30 kr, az 1885. évfolyamnak 40 kr. az 1889. évfolyamnak 20 kr. és az 1890. évfolyamnak 70 kr.; nem tagok részére pedig 60 kr, 80 kr., 40 kr., illetőleg 1 frt 40 kr. Az első három évfolyam második kiadása is teljesen elfogyott.

Az **„Erdei facsemeték nevelése“** című munka megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál

(Budapest, V., Alkotmány-uteza 10. sz.) Ára az egyesület tagjai részére 1 frt 50 kr, nem tagok részére 2 frt.

Az „Erdészeti földméréstan“ czimü pályanyertes munkának eddig még el nem kelt példányai a szerzőnek, Cséti Ottó akadémiai tanárnak, adattak át. Megrendelések egyszerű levelező lapon vagy postautalványon közvetlenül Selmeczre intézendők. Ára az egyesület tagjai részére 3 frt 50 kr., mások részére 5 frt.

„A tölgy és tenyésztése“ czimü pályanyertes munkának eddig még el nem kelt példányai a szerzőnek, Fekete Lajos akadémiai tanárnak adattak át. Megrendelések egyszerű levelezőlapon, vagy postautalványon közvetlenül Selmeczre a szerzőhöz intézendők. Ára az egyesület tagjai részére 2 frt, nem tagok részére 3 frt.

Ő felsége nagy fénynyomatu arczképe, a mely az egyesület nagytermében levő eredeti olajfestmény után készült, megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-uteza 10.). Ára az egyesület tagjai részére csomagolással és postaköltséggel együtt 3 frt 50 kr., nem tagok részére 4 frt.